

Foto: Anders Find/Ritzau Foto

TRIVSEL

Psykologer har halveret fraværet hos elever, som næsten aldrig kom i skole

Elever, som har deltaget i pilotprojektet Back2School på Aarhus Universitet, har næsten halveret deres fravær. Formlen er en systematiseret psykologisk indsats. Det har nemlig vist sig, at mange af eleverne lider af angst.

NYHEDER 22. NOV. 2017 KL. 04.00

SENESTE NYT

LOUISE GRØNKJÆR
Journalist

FOR ABONNENTER

Da Emma sidste år vendte tilbage til skolen efter sommerferien mellem 5. og 6. klasse, var hun ikke helt med i pigegruppen. I løbet af året begyndte hun også at få angstanfald. De kom især, når hun var steder med mange mennesker. Et af de største kom i storcenteret Bruuns Galleri i Aarhus.

Emma isolerede sig mere og mere. Det var, som om det ikke var fysisk muligt for hendes ben at gå ind på skolens grund. Hen på foråret kom hun næsten aldrig i skole - hendes fravær lå på 80 procent.

Hvad ville en mand have gjort, hvis der havde været en mand i huset? Han ville måske have været lidt mere hård. Det prøvede jeg i en uges tid

Gitte Skovfoged, mor til Emma

Emmas mor, Gitte Skovfoged, er selv specialpædagog. Alligevel havde hun svært ved at finde ud af, hvordan hun skulle håndtere det, da hendes datter sidste år ikke ville i skole. Ville hun hjælpe Emma bedst ved at presse på, eller ville det fremprovokere flere angstanfald, hvis hun tvang hende i skole?

»Jeg var fanget, fordi jeg faktisk godt kunne forstå, at det var svært for hende at gå derhen. Det gør det svært at presse på,« forklarer Gitte Skovfoged, som bor alene med Emma i Aarhus-forstaden Mårslet.

»Jeg prøvede forskellige tilgange. F.eks. tænkte jeg: Hvad ville en mand have gjort, hvis der havde været en mand i huset? Han ville måske have været lidt mere hård. Det prøvede jeg i en uges tid, hvor jeg tvang Emma med op til skolen. Hun græd hele vejen. Vi nåede næsten helt op til klassen, men det blev tydeligt, at det ikke var det, der skulle til,« siger Gitte Skovfoged.

Emma er rent fagligt på niveau med sine jævnaldrende, men hun har en udviklingsforstyrrelse, som betyder, at hun har svært ved at kommunikere og begå sig socialt. Hun skal snart udredes igen, og Gitte Skovfoged forventer, at Emma får diagnosen autisme.

Forsker: Det er ganske opmuntrende

På et tidspunkt tog Gitte Skovfoged kontakt til Aarhus Universitet, som

FRAVÆR I TAL

Blandt de 18 elever fra pilotprojektet er der ca. 100 % bedring: I gennemsnit er gruppen gået fra 83% fravær til 44% fravær.

[Vis mere](#)

Indvandrerbørns karakterer stiger på tværs af generationer

10 timer siden

Nye lamper i klassen sænker støjen markant

10 timer siden

Hjortdal om vold i skolen: Handleplan er ikke nok

I går

SKOLEJOBS

Esbjerg
Kommune

Lærer søges til fast stilling på Præstegårdsskolen Urban

Region Midtjylland

ANSØGNINGSFRIST: 08/12 2017

Esbjerg
Kommune

Lærer søges til fast stilling på Rørkjær skole Urban

Region Midtjylland

ANSØGNINGSFRIST: 08/12 2017

BALLERUP

Skovvejens Skole - BFO Skovvejen Vest søger Pædagogisk Leder

Region Hovedstaden

ANSØGNINGSFRIST: 10/12 2017

[SE ALLE JOBS](#)

var i gang med et pilotprojekt, som havde til formål at hjælpe børn med højt fravær tilbage i skole gennem en systematiseret psykologisk indsats.

Pilotprojektet er blevet analyseret, og Back2Schools metoder ser ud til at virke. 18 børn er i gennemsnit gået fra 83 til 44 procents fravær. Inden projektet havde 12 af de 18 børn 100 procents fravær. Det er der kun to af dem, der har i dag.

»Der er kolossale forbedringer hos de fleste børn. Det er ganske opmuntrende,« siger Mikael Thastum, professor på Psykologisk Institut på Aarhus Universitet og projektleder på Back2School.

Sideløbende med den markante nedbringelse af fraværet har Mikael Thastum og hans kollegaer kunne spore en signifikant psykologisk bedring hos børnene, bl.a. i forhold til angst og depression, som har vist sig at gå igen hos mange af børnene med højt fravær.

»Der er en forestilling om vilde drenge, der pjækker helt vildt. Men det er ikke den type problemstillinger, vi ser mest. Vi ser flest tilfælde, hvor barnet faktisk gerne vil i skole, hvis det kunne. Men de her børn scorede meget højt på angst- og depressionsskalaerne. Heldigvis er der også her sket en væsentlig bedring,« siger Mikael Thastum.

Endelig oplever forældrene, at børnenes psykologiske problemer har langt mindre betydning for deres dagligdag end før behandlingen. Og at de i højere grad ved, hvad de som forældre kan gøre, hvis barnet ikke vil i skole.

Hvad er problemet?

Back2School-forløbet består af ti psykologssessioner og tre skolemøder, som strækker sig over tre måneder. Efter en pause på tre måneder har man endnu en psykologssession og et sidste skolemøde.

Efter de første ti sessioner var Emmas fravær faldet fra 80 til 60 procent. I dag, 3 måneder efter, kommer Emma næsten i skole hver dag.

Det hører med til billedet, at Emma efter sommerferien i år stoppede på folkeskolen i Mårslet og begyndte i en specialklasse, men allerede inden skoleskiftet var hendes fravær faldet.

Mikael Thastum er professor på Psykologisk Institut på Aarhus Universitet og projektleder på Back2School.

BACK2SCHOOL

Aarhus Universitet, Aarhus Kommune og Innovationsfonden er partnere i projektet.
I det indledende Back2School-

[Vis mere](#)

Der er mange måder, man kan klokke i det som forælder

Mikael Thastum, projektleder på Back2School

Den første session i Back2School går ud på at sætte ord på, hvorfor barnet ikke vil i skole, og hvad der fremmer, at det bliver hjemme.

»Det er centralt, at vi er enige om, hvad udfordringen er,« forklarer Mikael Thastum.

I Emmas tilfælde var udfordringen, at hun ikke trivedes blandt mange mennesker. Og muligheden for at spille computerspil var med til at fremme, at hun blev hjemme.

»Men det fik vi lavet om på,« fortæller Gitte Skovfoged, som indførte opgaver i hjemmet, som skulle give Emma en god grund til at tage afsted. Hvis hun blev hjemme, skulle hun bl.a. tømme opvaskemaskine og løse opgaver på MatematikFessor.

Fokus på forældrene

Den anden session er udelukkende for forældrene. Her snakker man bl.a. om deres motivation for, at børnene vender tilbage til skolen.

»Det handler om, at forældrene bliver bevidste om, hvad de egentlig selv synes, og hvor meget de vil gøre for det,« siger Mikael Thastum.

Nogle af de her børn har ikke været i nærheden af skolen i måneder. Bare det at komme hen på skolens grund eller at få hilst på læreren kan være et stort skridt

Mikael Thastum, projektleder på Back2School

Man ser også på, om familien har hensigtsmæssige rutiner i hjemmet, f.eks. i forhold til hvornår man står op og går i seng.

Fælles for mange af forældrene er, at de har svært ved at sætte sig igennem over for deres børn. De føler sig magtesløse. Derfor lærer forældrene også, hvordan de giver instrukser og fremsætter krav.

F.eks. lærer de, at det er mindre sandsynligt, at barnet gør det, forældrene gerne vil have, hvis de siger det samme 117 gange, at det ikke er smart at give instrukser som spørgsmål (»Vil du ikke være sød at stå op?«), og at man skal undgå forklaringer (»Hvis du ikke gøre det, kommer du ikke i skole«).

»Der er mange måder, man kan klokke i det som forælder. Derfor handler det om hjælpe dem til nogle metoder,« siger Mikael Thastum, som bl.a. lærer forældrene, at det er en god idé at forberede børnene på, at de skal noget om fem minutter.

Samtidig skal de fremsætte deres krav på en tydelig og venlig måde. Det øver de i rollespil med psykologerne.

»De skal være direkte og faste, men ikke bistre,« siger Mikael Thastum.

Back2School arbejder med en tommelfingerregel om, at forældrene skal give fem gange mere anerkendelse end bebrejdelse.

Læs også: »Det kan godt være, at jeg først lige har lært at gange, men så skal jeg da roses for det«

»I mange af de her familier får børnene dobbelt så meget skæld ud som anerkendelse. Vi arbejder med at få vendt det mønster,« siger Mikael Thastum.

Trappemodel: vender gradvist tilbage til skolen

I begyndelsen af Back2School-forløbet sætter man mål. Det er et obligatorisk mål for alle børn at arbejde på gradvist at komme tilbage i skole. Men for at nå dertil kan man have forskellige delmål, f.eks. at turde at være væk fra mor, at overnatte hos en kammerat, at turde tage med forældrene ud at handle eller at række hånden op i timen.

»Nogle af de her børn har ikke været i nærheden af skolen i måneder. Bare det at komme hen på skolens grund eller at få hilst på læreren kan være et stort skridt,« siger Mikael Thastum.

For at hjælpe børnene med at nå deres mål arbejdes der med psykologiske metoder, som, man ved, hjælper børn og familier med forskellige typer af vanskeligheder som angst og depression.

Det er ifølge Mikael Thastum afgørende, at målene er konkrete, så der ikke er tvivl om, hvornår de er nået. Og at børnene selv skal være med til at sætte dem.

Ud over målene arbejder man i Back2School også med belønninger. Det kan være at gøre noget rart med mor og far, men det kan også være materielle belønninger.

»Der er en grund til, at barnet ikke kommer i skole. Vi mener, at barnet skal anerkendes for sin indsats,« siger Mikael Thastum.

Vil gerne have et arbejde og venner

I Emmas tilfælde fik hun talt sig frem til, at hun gerne ville tilbage til skolen, fordi hun gerne en dag ville have en uddannelse og et arbejde, og fordi hun gerne ville have venner.

»Opgaverne hjemme var med til at gøre det lettere for hende at komme ud ad døren, men den største motivation var, at hun fik øje på, at hun ikke kunne blive *gamer* uden en uddannelse,« siger Gitte Skovfoged.

For at nærme sig sit mål var Emmas delmål i begyndelsen, at hun skulle være i klassen i to timer, hvor hun ikke behøvede at sige noget. Men det viste sig at

ELEVER MED MASSIVT FRAVÆR

Fakta om 18 elever fra Back2School-pilotprojektet

En lille overvægt gik i 6., 7. og 8.

[Vis mere](#)

være for stor en mundfuld, og Emma fik angstsymptomer.

Derefter besluttede psykologen i samarbejde med skolen, at Emma skulle sidde det sted på skolen, hvor elever, som havde svært ved dansk eller matematik, får ekstraundervisning. Ikke fordi hun havde brug for ekstraundervisning, men fordi der var færre elever end i hendes klasse. På kort tid gik hun fra at være der to timer om dagen til næsten at være der fuldtid.

Færre kokke til at fordærve maden

En central pointe i Back2School er de fire skolemøder, hvor både familien, psykologen, skolens pædagogiske leder og klasselæreren deltager.

»Familien og behandlerne får en fælles forståelse af problemet, så man sammen kan planlægge, hvad skolens rolle er i forhold til at hjælpe barnet tilbage,« siger Mikael Thastum og tilføjer, at man eksempelvis kan aftale, at en lærer skal tage sig særligt af barnet.

Gitte Skovfoged havde ligesom mange andre af deltagerne i pilotprojektet tidligere søgt hjælp til Emma andre steder, bl.a. ved en psykolog. Hun er ikke i tvivl om, at den meget strukturerede ramme i Back2School gjorde en forskel.

Hun oplever også, at det havde betydning, at skolen og psykologerne talte sammen. Og det har det ifølge Mikael Thastum haft for mange af familierne.

»Det er vigtigt, at der er nogen, der koordinerer hjælpen,« siger han.

Har ikke sluppet projektet

Hjemme i Mårslet oplever Gitte Skovfoged, at den magtesløshed, hun havde i starten, gradvist er forsvundet.

»Jeg har en sundere forventning om, hvornår jeg skal presse. Og så har jeg fået en forståelse af, at jeg ikke skal eksponere Emma for for meget. Hun skal være klar. F.eks. handler vi i Storcenter Nord lige nu, selvom det ligger i den anden ende af Aarhus, for det er det mindst farlige sted for Emma,« siger Gitte Skovfoged.

Hun arbejder stadig videre med principperne fra Back2School. Bl.a. har hun indført et tirsdagsmøde med Emma.

»Det kan virke meget forstyrrende for Emma, hvis jeg kommer og spørger, hvordan det er gået. Men nu ved hun, at på tirsdag skal vi snakke om, hvordan det går med at komme til gymnastik, som hun har det svært med for tiden,« siger Gitte Skovfoged og tilføjer:

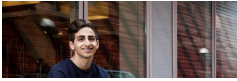
»Vi snakker også om det, der går godt.«

INGEN HAR KOMMENTERET ENDNU

REDAKTIONEN ANBEFALER:

NYHEDER

Emil var fem år bagud i skolen:

»Det kan godt være, at jeg først lige har lært at gange, men så skal jeg da roses for det«

LÆS MERE:

Skoler skal have fokus på køn og seksualitet hele året - ikke kun i Uge Sex

Mandag 9. oktober 2017

»Vi skal vurderes på resultater, ikke på elevsammensætning«

Torsdag 7. september 2017

Tilmeld dig nyhedsbrevet

Få nyheder og debat fra skoleverdenen direkte i din indbakke. Så er du opdateret.

Tilmeld nu

FORSTYDEN

INTEGRATION

Indvandrerbørns karakterer stiger på tværs af generationer

NYHEDER

Hjortdal om vold i skolen: Handleplan er ikke nok

FOR ABONNENTER

POLITIK

KL om Fælles Mål:

NY VIDEN

Nye lamper i klassen sænker støjen markant

Et simpelt greb kan øge elevernes koncentrationsevne. Ved at skifte det klassiske institutionslys ud med mere hjemlig belysning er støjniveauet faldet markant på en skole i Aarhus.

NYHEDER

MEST LÆSTE

Thulesen: Regeringens indgreb var planlagt et halvt år, før lærerkonflikten brød ud

Onsdag 27. september 2017

Albertes eksamensbevis skal på museum: »12-taller er det eneste rigtige. Det er rigtig hårdt at leve op til«

Mandag 20. november 2017

Nye lamper i klassen sænker støjen markant

10 timer siden

Stefan Hermann: Ny sprogstrategi har skævt fokus

I går

Debat: Lærernes vilkår gør det svært at lykkes med inklusion og differentieret undervisning

Onsdag 29. november 2017

Christiansborg sniger centralisering ind ad bagdøren

FOR ABONNENTER

TRIVSEL

Debat: Lærernes vilkår gør det svært at lykkes med inklusion og differentieret undervisning

NYHEDER

Riisager og Pind klar med strategi: Danskerne skal tale flere sprog

Prøv 14 dage gratis

Hvis du vil lære Politiken Skoleliv bedre at kende, kan du tegne 14 dages prøveabonnement. Det er gratis og helt uforpligtende.

Prøv gratis

Stefan Hermann: Ny sprogstrategi har skævt fokus

Den nye sprogstrategi mangler fokus på læreruddannelsen, mener Danske Professionshøjskoler. Søren Pind understreger, at læreruddannelsen også får gavn af initiativerne.

SKOLEREFORM

Fra tavleundervisning til inklusion og bevægelse: Pædagogernes rolle varierer fra skole til skole

På nogle skoler tager pædagogerne sig udelukkende af inklusion. Andre steder laver de tavleundervisning ligesom lærerne. Men de to yderligheder er sjældent optimale, mener en forsker, der har set nærmere på pædagogernes rolle.

FOR ABONNENTER

NYHEDER

Elever i 8. klasse er alvorligt pressede og savner hjælp til valg af uddannelse

FOR ABONNENTER

FÅ POLITIKEN SKOLELIV I DIN INDBAKKE

Tilmeld dig Politikens Skolelivs daglige nyhedsbrev med overblik, nyheder og debat fra skoleverdenen.

POLITIKEN SKOLELIV

Politiken Skoleliv er et uafhængigt nyhedsmedie for alle, der er aktivt involveret i grundskolen.

[Tilmeld dig vores daglige nyhedsbrev her](#)

[Læs mere om Politiken Skoleliv](#)

POLITIKEN SKOLELIV UDGIVES AF:

Politiken Nicher A/S
St. Regnegade 12, 1
1110 København K

KONTAKT

Anders Jerking, ansvarshavende chefredaktør
anders.jerking@pol.dk, tlf. 5374-0866

Louise Grønkjær, journalist
louise@pol.dk, tlf. 5374-0869

Naja Dandanell, journalist
naja@pol.dk, tlf. 2019-4144

KUNDESERVICE

Kontakt os på tlf. 7174-7673

ABONNEMENT

Prøv Politiken Skoleliv gratis og uforpligter
Skriv til service.skoleliv@pol.dk
eller kontakt os på tlf. 7174-7673

INDRYK ANNONCER

Kontakt DG Media A/S
Mikkel Ravn Jacobsen
mikkel.j@dgmedia.dk, tlf. 5076 1843

Persondata**FØLG OS**